

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Nazwa: Literatura specjalistyczna – akordeon		Punkty ECTS:	4
Koordinator przedmiotu:	Imię i nazwisko Teresa Adamowicz-Kaszuba		Ilość godzin:	60
Wydział:	Instrumentalistyki, Jazzu i Muzyki Estradowej	Rodzaj zajęć:	wykład/grupowy	
Instytut:	Instrumentalistyki	Forma studiów:	stacjonarne	
Kierunek:	Instrumentalistyka	Profil studiów:	ogólnoakademicki	
Specjalność:	Akordeon	Język:	polski, możliwy angielski, rosyjski	
Poziom studiów	Studia I stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy	
Umieszczenie w planie studiów: (ilość godzin, forma zaliczenia, ECTS)				
Semestr I:	30 godzin, kolokwium, 2 ECTS		Semestr II:	30 godzin, egzamin, 2 ECTS
Semestr III:			Semestr IV:	
Semestr V:			Semestr VI:	
Semestr VII:			Semestr VIII:	

Prowadzący zajęcia <i>(tytuł naukowy, imię i nazwisko)</i>	prof. dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba
Cele i założenia przedmiotu	<p>Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z historią powstawania oryginalnej literatury akordeonowej w Polsce i na świecie. Prezentowane zagadnienia obejmują podstawowy zasób wiedzy dotyczącej literatury solowej i kameralnej w perspektywie historycznej, z uwzględnieniem jej stanu aktualnego. W założeniach przedmiotu zawarte są też informacje umożliwiające studentom identyfikację czynników kreujących powstawanie nowych pozycji repertuarowych z podkreśleniem roli wybitnych wirtuozów w tym procesie. Studenci powinni też opanować umiejętność korelacji zagadnień teorii i praktyki w zakresie odtwórstwa oraz krytycznej oceny własnego dorobku artystycznego.</p> <p>Ważnym zadaniem modułu jest zainteresowanie studentów podjęciem samodzielnych działań, dotyczących poszerzania znajomości literatury akordeonowej oraz nabycia umiejętności wyszukiwania informacji (piśmiennictwo, dyskografia, materiały nutowe), jak i krytycznej analizy źródeł (np. edycji materiałów nutowych) oraz ich interpretacji.</p>
Wymagania wstępne	<p>Ogólna wiedza z zakresu historii muzyki, historii form i gatunków muzyki instrumentalnej, historii kultury oraz wybranych zagadnień analizy dzieła muzycznego.</p> <p>Podstawowa znajomość kanonu literatury akordeonowej z zakresu repertuaru szkoły muzycznej I i II stopnia.</p>

--	--

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Semestr I

Akordeon w kontekście kultury – rozwój profesjonalnego kształcenia akordeonistów

Akordeonista wobec mnogości akordeonowego instrumentarium – tradycja, stan aktualny, tendencje rozwojowe

Niemiecka muzyka akordeonowa – inspirująca rola ośrodka w Trossingen /E.Hohner/; pierwsze próby /H.Hermann, K.Roeseling, H.Zilcher, J. Lechthaller/; rozwój literatury /H.Brehme, W.Hubschmann, W.Jacobi, C.Mahr, G.Ganzer, R.Wurthner/; wpływ konkursów akordeonowych w Klingenthal /Ch.Boll, H.Boll, O.Gerster, H. Kirmsse, H. Luck, K. Schwaen, H. Reinbothe, G. Tittel/; rozwój literatury kameralnej; sformułowanie zasad instrumentacji na orkiestrę akordeonową.

Muzyka akordeonowa w państwach skandynawskich – kulturotwórcza działalność M. Ellegaarda; główni przedstawiciele - /nurt neoklasycy: V. Bentzon, T. Lundquist, O. Schmidt; nurt sonorystyczny < A. Nordheim, P. Noorgard, P.R. Olsen; muzyka kameralna

Muzyka akordeonowa Rosji, Ukrainy, Białorusi, krajów byłego Związku Radzieckiego – rys historyczny /ośrodki budownictwa bajanów, orkiestry harmonistów, konkursy gry na instrumentach ludowych, pierwsze pozycje literatury oryginalnej/; rozwój wirtuozostwa na bajianie, wpływ wybitnych wykonawców na wzrost zainteresowania instrumentem współczesnych kompozytorów – główni przedstawiciele poszczególnych ośrodków /m. in. : N. Czajkin. A. Chołminow. A. Repnikow, W. Siemionow, W. Zubicki, W. Zołotariow, E. Derbienko, W. Własow, A. Kusjakow/

Muzyka akordeonowa w Czechach i na Słowacji – wpływ wykonawców /M.Blaha, V. Cuhran/ na twórczość kompozytorów na akordeon /V. Trojan, J. Feld, J. Hatrik, J. Truhlar, P. Fiala, J. Podprocky/

Akordeon w Europie pld.zachodniej – Francja, Włochy, Hiszpania, kraje byłej Jugosławii; rozwój ruchu akordeonowego - główne ośrodki wykonawcy, kompozytorzy /m. in. J. Pacalet, F. Angelis, R. Galliano, F. Fugazza, H. Melocchi/

Semestr II

Amerykańska muzyka akordeonowa – wpływ emigrantów włoskich /P.Deiro, P. Frossini/ na wzrost popularności instrumentu; kompozytorzy / H. Cowell, E. Ettore, J. Nightingale, M. Kagel, E. Krenek, W. Schimmel, V. Thompson, G. Stone/

Polska literatura na akordeon i z udziałem akordeonu – pionierzy, stan aktualny, miejsce i rola w literaturze europejskiej

Andrzej Krzanowski – wybitny twórca, wykonawca; znaczenie jego twórczości w artystycznej nobilitacji akordeonu; cechy charakterystyczne języka muzycznego kompozytora; eksplorator nieznanymi wcześniej sonorystycznych i technicznych możliwości akordeonu.

Bogdan Dowłasz, Krzysztof Olczak, B. K. Przybylski – prezentacja koncertowej twórczości akordeonowej solowej i kameralnej; podkreślenie popularności kompozytorów jako twórców grywanej w całej Europie atrakcyjnej literatury pedagogicznej

Czynniki kreujące rozwój oryginalnej literatury

Rola środowiska łódzkiego w rozwoju oryginalnej literatury na akordeon

Konkursy akordeonowe - krajowe i międzynarodowe jako czynnik stymulujący powstawanie /często na zamówienie/ nowych utworów solowych i kameralnych na akordeon

Tendencje rozwojowe literatury akordeonowej – podsumowanie: rozwój literatury solistycznej /polifonia, formy cykliczne, formy dowolne, koncerty z orkiestrą, folklor, jazz/; rozwój literatury kameralnej /kameralne zespoły akordeonowe, akordeon w połączeniu z innymi instrumentami, z głosem, z taśmą, preparowanie instrumentu/; rozwój literatury na orkiestry akordeonowe: początki muzykowania orkiestrowego; orkiestra akordeonowa XX wieku, współczesne kierunki gry orkiestrowej z uwzględnieniem zagadnień instrumentacji ; rola transkrypcji w literaturze akordeonowej w aspekcie rozwoju sztuki wykonawczej;

Rozwój i kształtowanie się szkół wykonawczych /a w szczególności: niemiecka, francuska, amerykańska, skandynawska, rosyjska, czeska, polska/: style, wykonawcy, repertuar, nagrania, wydawnictwa, katalogi repertuarowe, sposoby transkrybowania

			ODNIESIENIE DO	CHARAKTERYSTYK
	KIERUNKOWY KOD EFEKTU UCZENIA SIĘ	EFEKTY UCZENIA SIĘ	II STOPNIA PRK	I STOPNIA PRK
WIEDZA	Student/absolwent zna i rozumie:			
	I1_W01	w ogólnym stopniu literaturę muzyczną	P6S_WG	P6U_W
	I1_W02	podstawowy repertuar akordeonowy i zróżnicowanie akordeonowego instrumentarium		
	I1_W03	elementy dzieła muzycznego i wzorce budowy formalnej utworów		
	I1_W04	najważniejsze publikacje dotyczące akordeonistyki w kontekście linii rozwojowych historii muzyki		
	I1_W08	style muzyczne i związane z nimi tradycje wykonawcze w repertuarze akordeonowym		
Umiejęt ności	potrafi:			
	I1_U14	w sposób swobodny tworzyć ustną i pisemną wypowiedź na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz w kwestiach dotyczących szeroko pojmowanych zagadnień ogólno-humanistycznych	P6S_UK	P6U_U
Kompeten cje	jest gotów do:			
	I1_K01	gromadzenia, analizowania i świadomego interpretowania potrzebnych informacji związanych z literaturą akordeonową	P6S_KR	P6U_K
	I1_K06	posługiwania się i rozwijania fachowej terminologii muzycznej w zakresie literatury akordeonowej	P6S_KK	

Metody kształcenia	kształcenie w formie stacjonarnej lub zdalnej w oparciu o następujące metody: wykład problemowy wykład konwersatoryjny wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień prezentacja nagrań CD i DVD, archiwalnych, yt dyskusja i krytyczne ocenianie prezentowanych źródeł
---------------------------	---

Metody weryfikacji efektów uczenia się	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się <i>(należy wpisać te kody, które zostały zweryfikowane wybraną metodą)</i>
	egzamin	I1_W01, I1_W02, I1_W03, I1_W04, I1_W08, I1_U14, I1_K01, I1_K06
	kolokwium ustne	I1_W02, I1_W03, I1_W08, I1_K06
	projekt, prezentacja	I1_K01, I1_K06

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%); forma zaliczenia – kolokwium ustne z oceną
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu; warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie min. 11 pkt. w obowiązującej skali 1 – 25; forma egzaminu – ustna. Egzamin powinien wykazać orientację studentów w przedmiocie: m. in. znajomość szkół i stylów wykonawczych oraz umiejętność ich porównania, znajomość kierunków rozwoju twórczości na akordeon, znajomość sylwetek głównych twórców i wykonawców związanych z akordeonem; umiejętność korelacji zagadnień teorii i praktyki w zakresie odtwórstwa.

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego <i>(zajęcia dydaktyczne, konsultacje)</i>	62	4
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta <i>(przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, egzaminu, prezentacji)</i>	60	

Literatura podstawowa

Encyklopedie muzyczne:

Encyklopedia Muzyczna PWM, część biograficzna, PWM Kraków
The New Grove Dictionary of Music and Musicians, London 2000 lub wersja on-line

Literatura przedmiotu:

Adamowicz-Kaszuba, T., *Muzyka programowa XX wieku w repertuarze akordeonowym*, UMFC, wyd. II, Warszawa 2008

Dowlasz, B., *Techniki kompozytorskie w twórczości na akordeon* [w:] *Nowe trendy w edukacji muzycznej* pod red. A. Białkowskiego, UMCS, Lublin 2005

Pater, J., *Wartości sonorystyczne akordeonu koncertowego w oparciu o współczesną literaturę akordeonową*, AM, ZN, Kraków, 1982

Pater, J., Andrzej Krzanowski, próba fragmentarycznego przeglądu twórczości akordeonowej w aspekcie języka muzycznego, AMFC, ZN, Warszawa, 1996

Pichura, J., *Literatura akordeonowa. Rys historyczny do roku 1980*, AM, Katowice, 1985

Pichura, J., *Śląscy twórcy muzyki akordeonowej*, WSP, Częstochowa, 1997

Puchnowski, Wł. L., *Historia akordeonu i instrumentów pokrewnych* [w:] *Akordeon od A do Z*, PWM, Kraków, 1966

Puchnowski, Wł. L., *Czterdzieści lat kształcenia profesjonalnego akordeonistów w Polsce w latach 1959-1999*, AMFC, ZN, Warszawa, 1999

nagrania CD, płytkowe, archiwalne, video, yt

Literatura uzupełniająca

Adamowicz-Kaszuba, T., *Con fisarmonica. Akordeon w muzyce kameralnej w składach mieszanych w kontekście źródeł współczesnej praktyki artystycznej*, AM, Poznań 2009

Puchnowski, Wł. L., Kuwaczka, A., *Ogólnopolskie i międzynarodowe konkursy akordeonowe w latach 1955-1994*, AMFC, ZN, Warszawa, 1994

F. Lips *Każetsa eto była wczera*, SM Moskwa 2013

Maurer, W., *Akkordeon Bibliographie*, MH, Trossingen, 1980

red. J. Pichura *Akordeonu u progu XXI wieku*, WSP Częstochowa 2009

red. P. Fiedorowicz Serotiuik Władysław Zołotariow. *Sudźba i Muza*, wyd. Bogdan, Ternopil 2010 /office@bohdan-books.com/

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

E. Rosińska *Katalog polskiej literatury akordeonowej*; adres internetowy <http://gnu.univ.gda.pl/~eros/katalog.html>;

Zasoby on-line partytur w bibliotekach polskich i zagranicznych